

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3389/2020. (X. 29.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Győri Ítéltábla Cspkf.II.25.702/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (dr. Galiotti Inez kamarai jogtanácsos) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Győri Ítéltábla Cspkf.II.25.702/2019/2. számú végzése, a Székesfehérvári Törvényszék 7.Cspk.4/2019/4. számú végzése, valamint a Székesfehérvári Törvényszék 7.Cspk.4/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és az indítványban foglaltak az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] 2.1. Az indítványozó tagja és hitelezője egy kereskedelmi és szolgáltató kft.-nek (a továbbiakban: adós), amely gazdasági társasággal szemben 2019. május 14. napján csőd eljárás indult.
- [4] Az adós 2019. május 15. napján tájékoztatta a hitelezőit a csőd eljárás megindulásáról és a hitelezői igénybejelentések módjáról, határidejéről. A felhívásban az adós megjelölte, hogy a csőd eljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 10. § (2) bekezdésének *f*) pontja szerint fennálló követeléseiket a csőd eljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételétől számított 30 napon belül jelentsék be az adósnak és a vagyongfelügyelőnek, a követelés nyilvántartásba vételéért fizetendő díjat pedig ezzel egyidejűleg fizessék be. Az indítványozó a felhívásnak és ezáltal a Cstv. fenti rendelkezésének csak részben tett eleget, a vagyongfelügyelőnek hitelezői igényét bejelentette és a díjat leróta. A vagyongfelügyelő az indítványozó követelésének nyilvántartásba vételét elutasította, mert az igény bejelentése az adós irányába nem történt meg. Az indítványozó e döntés ellen 2019. július 8. napján kifogással élt, amelynek a Székesfehérvári Törvényszék 3.Cspkh.2/2019/5. számú, 2019. július 18. napján kelt végzésével helyt adott, egyben kötelezte a vagyongfelügyelőt az indítványozó hitelezői igényének elismert, biztosított követelésként való nyilvántartásba vételére. Időközben, 2019. július 10-én egyezségi tárgyalására került sor, amelynek eredményeként a felek között a csőd egyezség létrejött, azonban a kifogást előterjesztő indítványozó hitelezőként azon nem volt jelen.
- [5] Az első fokon eljáró Székesfehérvári Törvényszék 2019. július 31-én kelt 7.Cspk.2/2019/11. számú végzésével a csőd eljárást megszüntette. A törvényszék indokolása szerint a jóhiszeműség és a tisztességes joggyakorlás alapelveinek sérelmét jelentette, hogy az egyezségi tárgyalás megtartásával a kifogás elbírálását nem várták meg.
- [6] Az adós fellebbezése folytán eljáró Győri Ítéltábla a 2019. szeptember 12-én meghozott Cspkf.II.25.558/2019/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és határozat hozatalára kötelezte. Az ítéltábla álláspontja szerint az indítványozó azon mulasztása, hogy követe-

lését kizárólag a vagyonfelügyelőnek jelentette be és az adósnak nem, a Cstv. 20. § (3) bekezdése szerinti jogkövetkezményeket vonja maga után, azaz az egyezségkötésben nem vehet részt, az egyezség hatálya nem terjed ki rá, a bejelentési határidő elmulasztása miatt nyilvántartásba nem vett hitelezői igény jogosultja pedig az adós ellen követelését nem érvényesítheti, azonban a más által kezdeményezett felszámolási eljárásban a még el nem évült követelését bejelentheti.

- [7] A megismételt eljárásban 2019. szeptember 26-án meghozott 7.Cspk.4/2019/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság a felek által 2019. július 10-én megkötött egyezséget jóváhagyta, és a csődeljárást befejezetté nyilvánította.
- [8] E végzés ellen az indítványozó fellebbezést nyújtott be, amelyet az elsőfokú bíróság 7.Cspk.4/2019/4. számú végzésével visszautasított. Határozatát azzal indokolta, hogy az indítványozó az eljárásban és az egyezség megkötésében hitelezőként nem vett részt, ezért az egyezséget jóváhagyó és a csődeljárást befejezetté nyilvánító végzés ellen sem nyújthat be fellebbezést.
- [9] Az indítványozó fellebbezésére másodfokon eljáró a Győri Ítéltábla 2019. november 12. napján kelt Cspkf.II.25.702/2019/2. számú, az indítványozónak 2019. november 20-án kézbesített végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság helytállóan határozott az indítványozó mint kifogásoló hitelezőnek a csődegyezséget jóváhagyó és a csődeljárást befejezetté nyilvánító végzése elleni fellebbezése visszautasításáról. Indokolásában az ítéltábla rámutatott, hogy „[a] Cstv. 3. § (1) bekezdésének ca) alpontja, továbbá 12. § (2) és (5) bekezdéseiből csak az a következtetés vonható le, attól az időponttól kezdődően, hogy a csődeljárás megindulásakor hitelezőnek minősülő személy követelését a vagyonfelügyelő nem vette nyilvántartásba, s a bíróság az ezzel szembeni kifogást alaptalannak ítélte meg, a továbbiakban a hitelező jogait nem gyakorolhatja. A bírói gyakorlat következetes abban, hogy nem gyakorolhatók a hitelezői jogok, ha a csődeljárás kezdő időpontját követő 30 napon belül a követelés bejelentésére a vagyonfelügyelőnek és az adósnak nem kerül sor.”
- [10] Az indítványozó az ítéltábla végzésével szemben 2019. december 31-én alkotmányjogi panaszt, majd felülvizsgálati kérelmet is előterjesztett. A folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásra tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 32. § (3) bekezdése alapján IV/52-2/2020. számú végzésével visszautasította.
- [11] A Kúria 2020. február 18-án kézbesített Gfv.VII.30.001/2020/2. számú végzésével az indítványozó felülvizsgálati kérelmét ugyancsak visszautasította azzal az indokolással, hogy a fellebbezést visszautasító végzés nem minősül sem a csődeljárás érdemében, sem a Pp. 406. § (2) bekezdésében taxatív módon felsorolt végzésnek, ezért felülvizsgálatnak vele szemben nincs helye.
- [12] 2.2. A felülvizsgálati döntést követően az indítványozó ismételt előterjesztette alkotmányjogi panaszát a Győri Ítéltábla Cspkf.II.25.702/2019/2. számú, valamint a Székesfehérvári Törvényszék 7.Cspk.4/2019/2. és 4. alszámú végzéseivel szemben.
- [13] A panaszban az indítványozó előadta, hogy a támadott bírói végzések a Cstv. és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályainak helytelen értelmezésével, a csődeljárás céljával és az irányadó bírói gyakorlattal ellentétesen jutottak arra a következtetésre, hogy az eljárás során az indítványozó hitelezőnek nem tekinthető, ezért jogorvoslati jogával nem élhet.
- [14] Érvelése szerint nem eredményezheti a hitelezői jogok és a hitelezői követelés elenyészését, ha az adós nem közvetlenül a hitelezőtől értesül a követelés bejelentéséről, hanem a vagyonfelügyelőtől. Utalt arra, hogy korábban az adós több ízben is elismerte a hitelező felé fennálló tartozását.
- [15] Az indítványozó sérelmezte továbbá, hogy a bíróság a 7.Cspk.4/2019/2. számú végzésével érdemi vizsgálat és indokolás nélkül hagyta jóvá a csődegyezséget.
- [16] Aggályai összegzéseként kifejtette, hogy a lefolytatott csődeljárás teljes egészében – a csődkérelem benyújtásától az indítványozó fellebbezési jogának a visszautasításáig és felülvizsgálati lehetőségének kizárásáig – a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmével járt.
- [17] Az indítványozó álláspontja szerint a megjelölt bírói döntések az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének, valamint a 28. cikkének sérelmét idézték elő.

- [18] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján elsőként azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [19] 3.1. Az indítványozó jogi képviselője a Kúria 2020. február 18-án kézbesített végzését követően – határidőn belül – 2020. február 25-én ismételten előterjesztette panaszát. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést, a sérelmezett bírói döntéseket, megjelölte továbbá az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, és – az alábbi kivételtől eltekintve – az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, valamint annak indokolását. Az indítványozó a bírói döntés alapjául szolgáló eljárásban kifogásoló hitelező volt, így érintettsége megállapítható, úgyszintén az is, hogy a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [20] Az Alaptörvény 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján akkor lehet alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulni, ha a bírói döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segéd szabály ugyanakkor nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}.
- [21] A fentiek alapján az indítványban megjelölt alaptörvényi rendelkezések közül csak a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésére alapított elemek tekintetében felel meg a panasz a határozott kérelem valamennyi követelményének [Abtv. 52. § (1b) bekezdés].
- [22] 3.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [23] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a hatalommegosztás rendszerében a többi állami szervnek a bíróságok jogértelmezését – különösen, ha az értelmezés a Kúria határozatában jelenik meg – el kell ismernie {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [24] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy alkotmányjogi panasz alapján eljárva csak az alkotmányossági szempontokat vizsgálja, tartózkodik attól, hogy a jogszabályok értelmezésére és azok alkalmazására hivatott bíróságok tevékenységét törvényességi-jogalkalmazási kérdésekben felülbírálja. „Az a tény, hogy az eljáró bíróságok az indítványozó által irányadónak tartott értelmezéstől eltérően értelmezték az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.” {3060/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [41]}
- [25] Az indítványozó álláspontja szerint a bíróságok figyelmen kívül hagyták a csődeljárás alapvető célját. Véleménye szerint, a bírói jogértelmezéssel szemben, még bizonytalan hitelezői pozíciója ellenére is, félnek és érdekeltnek minősül az eljárásban az a személy, akinek kifogása alapján az elsőfokú bíróság a külön fellebbezéssel nem támadható végzést meghozta, így jogosult az érdemi végzés ellen a fellebbezés és felülvizsgálati kérelem benyújtására is.
- [26] Az indítványozó ismertette az érveit szerinte alátámasztó bírói gyakorlatot, és felhívta a Cstv. és a Pp. azon rendelkezéseit, amelyek alapján igazolhatónak látja, hogy a bírói állásponttal szemben – a vitatott hitelezői pozíciója ellenére is – biztosítani kell számára a jogorvoslat lehetőségét.
- [27] Az indítványozó által állított jogsértő jogalkalmazás tekintetében az Alkotmánybíróság arra emlékeztet, hogy önmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panaszra. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [28] Az Alkotmánybíróság ebben az összefüggésben rámutat, hogy az indítványozó által állított aggályok törvényértelmezési kérdéseket vetnek fel, amelyeket már az alapeljárás során is előadott és amelyekkel szemben a bíróságok részletesen kifejtették ellentétes jogi álláspontjukat. Önmagában a bíróságok indítványozóétól eltérő álláspontja, még ha az esetleg téves is, nem veti fel a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.
- [29] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó valójában a tisztességes bírósági eljáráshoz és jogorvoslathoz való jog állított sérelmén keresztül a bíróság által alkalmazott jogszabályok körét, a bírói törvényértelmezés és bizonyítékértékelés helyességét, valamint a bíróságok által mindezekből levont következtetéseket vitatja, azaz a számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját jelenti. Az indítvány azt célozza, hogy a bíróságok által eldöntött tény- és jogkérdéseket felülbírálati bíróságként vizsgálja felül az Alkotmánybíróság, és a jogerős döntéstől eltérően értékeli.

- [30] Az Alkotmánybíróság itt is hangsúlyozza, hogy „önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]–[29]}.
- [31] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, ami alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá.
- [32] 4. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint a 29. §-ában foglalt feltételeknek, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére azt visszautasította.

Budapest, 2020. október 13.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Varga Zs. András
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/565/2020.

